

**Skaidrojošs materiāls
atbalsta pretendenta vērtēšanai atbilstoši grūtībās
nonākušā uzņēmuma definīcijai**

**LR FINANŠU MINISTRIJA
2020.gada aprīlis**

Atbalsta pretendenta vērtēšana atbilstoši grūtībās nonākušā uzņēmuma definīcijai

Gadījumos, kad komercdarbības atbalsts tiek piešķirts ar tādu komercdarbības atbalsta regulējumu, kas paredz nosacījumu, ka atbalsta pretendents nedrīkst kvalificēties kā grūtībās nonācis uzņēmums, atbalsta sniedzējam ir nepieciešams pārbaudīt atbalsta pretendenta atbilstību grūtībās nonākušā uzņēmuma definīcijai.

1. Gadījumā, ja ir nepieciešams piemērot grūtībās nonākušā uzņēmuma definīciju atbilstoši [Pamatnostādnu par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai \(OV C 249, 21.07.2014\) 20.punktam:](#)

Uzņēmumu uzskata par grūtībās nonākušu, ja pastāv vismaz viena no šādām pazīmēm:

- a. attiecībā uz kapitālsabiedrībām – ja uzkrāto zaudējumu dēļ ir zaudēta vairāk nekā puse no to parakstītā kapitāla. Tā tas ir gadījumā, ja, uzkrātos zaudējumus atskaitot no rezervēm (un visām pārējām pozīcijām, kuras vispārpieņemts uzskatīt par daļu no sabiedrības pašu kapitāla), rodas negatīvs rezultāts, kas pārsniedz pusi no parakstītā kapitāla;
- b. attiecībā uz sabiedrībām, kurās vismaz kādam no dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām – ja uzkrāto zaudējumu dēļ ir zaudēta vairāk nekā puse no sabiedrības grāmatvedības uzskaitē uzrādītā kapitāla;
- c. uzņēmumam ir ar tiesas spriedumu pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpustiesas tiesiskās aizsardzības process, tam uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, vai tā saimnieciskā darbība ir izbeigta, vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru;
- d. attiecībā uz uzņēmumu, kas nav MVU, pēdējos divus gadus:
 - i. uzņēmuma parādsaistību un pašu kapitāla bilances vērtību attiecība ir pārsniegusi 7,5 **un**
 - ii. uzņēmuma procentu seguma attiecība, kas rēķināta pēc *EBITDA*, ir bijusi mazāka par 1,0.

2. Gadījumā, ja ir nepieciešams piemērot grūtībās nonākušā uzņēmuma definīciju atbilstoši [Komisijas 2014.gada 17.jūnija regulas \(ES\) Nr.651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu \(OV L 187, 26.06.2014\), 2.panta 18.punktam:](#)

“Grūtībās nonācis uzņēmums” ir uzņēmums, attiecībā uz kuru pastāv vismaz viena no šādām situācijām:

- a. attiecībā uz kapitālsabiedrību (izņemot MVU, kas ir pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus, vai, noskaidrojot tiesības uz riska finansējuma atbalstu, tādas MVU septiņus gadus no to pirmā komerciālās pārdošanas darījuma, kuri pēc izraudzītā finanšu starpnieka veiktās atbilstības pārbaudes kvalificējas riska finansējuma ieguldījumiem) – uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no tās parakstītā kapitāla. Tā tas ir gadījumā, ja, uzkrātos zaudējumus atskaitot no rezervēm (un visām pārējām pozīcijām, kuras vispārpieņemts uzskatīt par daļu no sabiedrības pašu kapitāla), rodas negatīvs rezultāts, kas pārsniedz pusi no parakstītā kapitāla. Šā noteikuma vajadzībām ar “kapitālsabiedrību” saprot jo īpaši tos sabiedrību veidus, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES (37) I pielikumā, un “kapitāls” attiecīgā gadījumā ietver kapitāldaļu uzcenojumu;

- b. attiecībā uz sabiedrību, kurā vismaz kādam no dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām (izņemot MVU, kas ir pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus, vai, noskaidrojot tiesības uz riska finansējuma atbalstu, tādus MVU septiņus gadus no to pirmā komerciālās pārdošanas darījuma, kuri pēc izraudzītā finanšu starpnieka veiktās atbilstības pārbaudes kvalificējas riska finansējuma ieguldījumiem) – uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no kapitāla, kas uzrādīts sabiedrības grāmatvedības uzskaitē. Šā noteikuma vajadzībām ar “sabiedrību, kurā vismaz dažiem dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām” saprot jo īpaši tos sabiedrību veidus, kas minēti Direktīvas 2013/34/ES II pielikumā;
- c. uzņēmumam ir ar tiesas spriedumu pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, tam uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, vai tā saimnieciskā darbība ir izbeigta, vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru;
- d. uzņēmums ir saņēmis glābšanas atbalstu un vēl nav atmaksājis aizdevumu vai atsaucis garantiju vai ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu un uz to joprojām attiecas pārstrukturēšanas plāns;
- e. attiecībā uz uzņēmumu, kas nav MVU, pēdējos divus gadus:
 - uzņēmuma parādsaistību un pašu kapitāla bilances vērtību attiecība ir
 - i. pārsniegusi 7,5 un
 - ii. uzņēmuma procentu seguma attiecība, kas rēķināta pēc EBITDA, ir bijusi mazāka par 1,0.

3. **Gadījumā, ja komercdarbības atbalsts tiek piešķirts garantiju vai aizdevumu veidā¹ saskaņā ar Komisijas 2013.gada 18.decembra regulu (ES) Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu de minimis atbalstam (OV L 352, 24.12.2013):**

Grūtībās nonācis uzņēmums ir tāds, kam ir ar tiesas spriedumu pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, tam uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, vai tā saimnieciskā darbība ir izbeigta, vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru. Papildus **lielo uzņēmumu** gadījumā, saņēmējam ir jābūt situācijā, kas ir pielīdzināma vismaz B- kredītreitingam.

Sīkāka informācija par atbilstības grūtībās nonākušā uzņēmuma definīcijai izvērtēšanu pieejama Centrālās finanšu līgumu aģentūras² izstrādātajā **Informatīvajā materiālā par mikro, mazā un vidējā uzņēmuma un grūtībās nonākušā uzņēmuma statusa noteikšanu.**

¹ Gadījumā, ja komercdarbības atbalsts tiek sniegts no ES struktūrfondu līdzekļiem, ir jāievēro specifiskos nosacījumus attiecībā uz atbalsta pretendenta atbilstības grūtībās nonākušā uzņēmuma definīcijai novērtēšanu arī gadījumos, kad atbalsts tiek sniegts citā veidā (piemēram, kā grants).

² <https://cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/biezak-uzdotie-jautajumi/ka-nosaka-maza-un-vidēja-uznemuma-un-grutibas-nonakusa-uznemuma-statusu>